

Mától kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől junius végeig, Budapesten, házhoz hordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 fl. Vidéken postára borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhoz hordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest, april 12.

Tegnap óta a városban azon hir van elterjedve, hogy Rádai Gedeon, Pestmegye főispánjává volna kinevezetve.

És hogy a vármegye e felséges hirre el van ragadtatva örömben.

Mi az illusiok hazájából a legmagasb égből hullunk alá e hirre.

Soha sem hittük volna, hogy azok után, miket az utóbbi napokban történni láttunk, még valaki ezen eszmére jusson.

Hogyan! Találkozhatnék még a ministeriumban valaki, ki a jelen perczet olly kisszerűen fogná fel, hogy Rádainak avval kedves dolgot tesznek, ha őt pesti főispánná nevezik.

Mi szüksége van Rádainak arra a pesti főispánságra? Azt gondolják talán, hogy ezen férfi, ki jó és rossz időben folyvást egyike vala azon keveseknek, kik a szabadelvű ügyek élére álltak, — következzenek lesznek magukkal. Olly férfinak, mint Rádai Gedeon, az a pictus masculus féle hivatal valóságos sértés. — Ki képzelhetné Rádai Gedeont úgy mint valami kényelem és tétlenségre kárhóztatott dignitariust, őt ki eddig a tettek mezején az első sorban állott. — Ezen férfit nem általánáknak önök egyikének azon nagyhirű ötvenkét columna-carricaturának oda tenni, egy sorba a meternich politika maradékai mellé. —

Mi most egy főispán? Egy aranyos mentébe keményen bepakolt ideal-táblabíró.

Oda van a nagy hosszúságu czim, vége az auctoritásnak.

Tehát ezután Rádai Gedeon azzal foglalkozék, hogy gyűlésekbe járjon, hol akkor megyen minden a legjobban, ha a főispán nincs jelen. Rádai Gedeon, ki eddig párt vezető volt, most nagy képekkel a sorból kilépve, tanulja be, mint kell

pártokon felül állni, csináljon magának illusiokat, hogy már valóságosan is párton kívül áll?

Önök a férfinak czifra ruhát, aranyzott papírból vérteteket, és kardokat adnak. — Azt akarják, hogy az, ki eddig a küzdők között állott, most beüljön a semmit nem tevés szégyenszékébe, hogy ott izzadjon, unatkozzék s arra lássa magát kárhóztatva, hogy azokat a szónoklat-gyakorlat-féle dictioikat végig hallgassa.

Ne Rádait tegyék önök azon helyre. — Ne tegyenek senkit, maradjon azon dicsőségtelen szék üresen és porosan.

A nemzeti gyűlés reméljük ugyis el fog törölni minden haszontalan hivatalt — Ne tegyék ki önök a derék Rádait annak, hogy a nép, midőn először fog megjelenni, Rádait ne a maga helyén találja.

Még jókor volna e férfinak a dignitariusok unalmas társaságába a politikai élet temetőjébe leszállani.

Posony april 10.

Polgár szerkesztő. Nem jól érzem magamat. Tudja a manó, én rettenetesen fészkelődő természetű vagyok. Schol sem tudom magamat nyugton érezni.

Helyzetem folyvást szomorú. Már háromszor folyamodtam az osztrákkormányhoz, hogy ereszsenek vissza a birodalomi városba, de minden siker nélkül.

Pedig ha tudná ön milly kellemes viszonyok vonznak engem oda! Ön tudhatja szerkesztő. Ön novellairó (volt) önnek nem nehéz eltalálni, mellyik érzés az, melly képes ily democrata egyéneket is mint én, olly ellentáhalatlan erővel, hivni vissza a burocratia posványos levegőjébe.

No de ez nem ide tartozik.

Pozsonyban nagyon desperatusan vagyok. — Az itteni ifjuság egyáltalában nem tetszik nekem, de úgy látom, én még kevésbe tetszem nekik. Szegény fiukba a táblabírói gondolkozás — mod hosszú időre kitörölhetlenül bele vette magát. — Ezek a fiuk tökéletesen hiszik, hogy drágalásos principalisaik az utolsó hónap alatt többet tettek, mint akár a párisi convention tehetett volna.

Az felséges látvány lesz, ha ők nagy örömmel és fris koszorukkal le mennek Pestre, s a tapasztoló ifjuság helyett elégedetlen és kedvetlen népet fognak ott találni.

Az udvar itt van. Azt mondja az inasom, hogy a város ki van illuminálva.

Én udvarszobánból mit sem látok kimenni pedig restelek. Pedig mintha tömlöczben volnék. És hogy én most önnek levelet írok arra a szó teljes értelmében a kétségbeesés vizs.

Törvényczikk van vagy harmincz egy-nyi. — Ej de hamar megerősitnek most oda fent mindent, midőn más alkalmakkor hat hónap is kellett belé,

iníg egy pár szó, s az is tagadó, onnan leszi-vároghatott.

No de ez mind semmi.

Most jön a legnagyobb. Ah, ha én önt láthatam volna, minő képeket kellett önnek csinálni, midőn először hallotta azon hirt, a miről most egy pár szót akarok váltani.

Mikről nem ábrándoznak még azon drága urak. Minő tervet mertek készíteni.

Mit mond ön, nem csapja a földhöz tollát, nem nevet, boszankodik, s ha tán szokása, nem káromkodik-e?

Soha, mióta a világ illy fajt, mint ez a burocratia, ez ollyan mint a macska, száz lövést is kiáll mégis van élet benne.

Először azt akarták, hogy az osztrák constitutio egy az örökös tartományokból a népesség arányához mért képviseléből álljon.

Ez nem akar menni.

Időközben Olaszország elveszett. Galliczia veszendőben. Csehország hallani sem akar a közös parlamentről. Minden provincia külön felelős ministeriumot, külön képviselést akar.

Akar pedig határozottan és a legkomolyabban a középponti kormányt távolról sincsen ereje e kívánatoknak ellenállhatni. A tartományok mind külön huznak. A bécsi ministerium azon a ponton van, hogy kormányzekerét elragadtatva látván, kétségbe esésében a gyeplőt elvesse...

És e pillanatban a burocratia egyik szépséges mákvirága egy új tervvel lép fel, melly bizonyos helyeken rögtön annyira megtetszik, hogy most minden erőt arra akarnak felhasználni, hogy ezt életbe léptessék.

Ama természetellenes kapcsokat, mellyek a birodalom külön tartományait össze tartják, ma az utolsó szeggel akarják még egy időre fentartani.

A tartományok azonban kimondják: hogy ők a fenálló törvények szerint, csak egy kapcsot ismernek, t. i. a fejedelem közösségét.

Más kapocs nem kell!

Azonban halljuk csak azt a hires és bölcs tervvel. Először is azt fogják mondani. A tartományoknak igazságuk van. A követelés jogos igazságos. Legyen nektek mint akarjátok. Lesz minden tartománynak külön képviselése, a millyen csak tetszik, alsóház, felső ház, lesz független felelős ministerium, a mennyi kell; Bécsben, másik Prágában, harmadik Pesten, negyedik Lembergben, s ha épen akarják, az ötödik Kolosvárt a hatodik Zágrábbbban, heteoik Innsbruckban.

És ha még az osztrák uralkodás jó anyyala, az a véletlen jó szerencse kedvezni akarna, tán Milanóban és Velenczében is.

Legalább a tervezetők ezt még féligmeddig hiszik.

Ezt ők mind megfogják adni, s még többet is ha fog tetszeni. Az, hogy a status adóságok kamatjainak fizetését, az illyen külön alkotmány-

kák magok között el fogják osztani, az mint mel-
lék kérdés már magában értetik.

De most jó a fekte leveles.

Mindezen parlamentek felett egy birodalmi
közös országgyűlés fog állani.

Ugyan ugye? Átkozott okos emberek van-
nak ott Bécsben! És hogy ezen birodalmi közös
parlament nem annyira pozitív mint negatív hatal-
mat fogna a tartományi rendek felett gyakorolni,
vagyis más szóval, ezen testület lenne ezentul
azon iszonyatos gép, mellyel az egyes nemzetek
kívánataira Bécsben a veto-t rámondhatnak.

És ha e közös országgyűlés erőssé válhatnék,
a többi parlamentek egyszerűen aláztos felirá-
sokat készítő, s kérelmező landtagok alakulnának.

Őn tudhatja drága szerkesztő, bennem van
egy kis malitia. Az efféle a mai világban az eré-
nyek közé tartozik. Én halálig gyűlölöm a holtan
született terveket, ott egy kis jux kedvéért még
sem bánám, ha annak a parlamentnek egy pár
napra össze lehetne ülnie.

A karzat megpukkanna nevében, a midőn
ezt a mindenfelől összeszedett népet egybegyü-
lve látná.

Minő mulatságos nap lenne ebből! — Ne-
kem ott kellene lennem, ha mindjárt álökötetben
is kellene lopózkodnom oda.

Ugye felséges eszök volna ezeknek a bu-
reaucratoknak.

Most azonban áldás önre. Adják a manók,
hogy azon szép kor, melly után én és ön óhaj-
tozunk, minél előbb itt legyen. Nagy Gedeon.

Nyílt levél Benzur Miklóshoz:

Hozzad intézem e sorokat, polgártárs, hoz-
zad, ki azon népet képviselted köztünk, mellyet
kiválólag annyira szeretek.

Légy üdvöz köztünk, polgártárs, ki e nép
egyik képviselője vagy. Benned és a hozzád ha-
sonlóban, s nem a pozsonyi spectabilisokban is-
merek én a nép képviselőjire. Téged csak hal-
lani kellett, hogy mindenki meggyőződjék, mi-
ként te azon nép küldöttje vagy, mellytől várja
e haza egyszerű átalakítását.

A nemesség annyi századokon keresztül
tartván kezében a hon zászlaját, még csak azon
utra sem tudta vezetni a nemzetet, mellyen az a
nagyság és virágzás termékeny országába csak
beláthatott volna, sőt ellenkezőleg, a szolgaság
és nyomor földje volt az, hova, mint rosz vezető,
a nemesség e nemzetet vonczolta.

Örvendeni lehetett tehát minden jó polgár-
nak, midőn az ujabban felmerült s egész Európát
a szabadság lángjával elborító mozgalmak a ne-
mességet is leszoritották a küzdőtérrel, s e nem-
zet zászlaját magának a nemzetnek vagyis a
népnek kezébe adták.

Ha a nemesség nagylelkűséget emleget,
nevetségessé teszi magát. A mozgalom, melly a
nemességet helyéből kiemelte, az, s nem saját jó
szándok volt az, melly a népnek e zászlót át-
adta.

És mindjárt észre lehetett venni, hogy e
zászlók új vezetői kezébe kerültek. Láttuk, mi-
kint a nép alig nyervén meg a mozgalom által
vélemény szabad nyilatkozatát, azonnal a legna-
gyobb lelkesedéssel és elhatározottsággal karolta
át azon eszméket, mellyeket a mozgalom e zász-
lóira felírt, s a mellyeknek fol, tonos kifejlődé-
sében fekszik e honnak üdve.

Ezen eszmék legelseje, e hon minden idegen
befolyástól teljes függetlensége. És szavaid visz-
hang nélkül nem maradtak, — tanusítja azon lel-
kesedés, mellyel azokat a meleg keblek fo-
gadták.

Igen, én is, ki e jelen mozgalmat csak egy
dicsőbb és nagyobb szerű forradalom előjelének
tekintem, hiszem azt, mit te.

Hiszem, hogy a népek önmagokért és ön-
magok által léteznek.

Hiszem, hogy az erőszakon és tudatlanságon
emelkedett historiai jog ép úgy nem érdemel e
nép részéről tekintetet, mint nem a falevél, mely-
lyet őszszel lábainkkal taposunk. Ennél fogva hi-
szem azt is, hogy függetlenségünk kivívásában
efféle historiai jog által nem szabad magunkat
gátoltni.

A honfának első kötelessége, hazája iránti
kötelesség. E felett ő más kötelességet el
nem ismerhet.

De ugyan milly jog és igazság alapján köve-
ltetik, hogy a nép azt, mi ezelőtt századokkal s
mi több, az ő legkisebb befolyása nélkül, és ér-
dekeivel ellenkezőleg történt, — tisztelje s ere-
jét, melly oly drága, fentartására továbbá is pa-
zarolja. Hiszen e népnek sokkal inkább szüksége
van erejére, mintsem hogy illy gyermekies ha-
szontalanságokkal még ezután is bibelődjék. A
népnek a statust alapjától kezdve a tetőig ujja
kell teremteni, s ki oly merész, hogy a népet e
nagy szerű munkájában gyermekjétékkel fentar-
lótatni igyekezzék?

E meggyőződésem következtében igen jól
esett ajkaidról hallani, hogy ezen hit a nép szí-
vében is él, a nép szívében, mellyről a spectabi-
lisok azt szokták mondogatni, hogy nem érett
meg a jogok élvezetére. De ezen meg nem érett
nép majd tenni fog oly dolgokat, mellyeknek
fényétől káprázni fognak nemes uraimék hályo-
gos szemei.

De öröömöm még nagyobb fokra hágott, mi-
dőn a gondolatok láncolatánál fogva lelkemben
felmerült azon hir, hogy azon szellem, mellyet
derék nyiregyházi polgártársaid nevében kife-
jeztél, egyszermind a nemzeti nagy gyűlés
szelleme is leend.

Mondád polgártárs, hogy a nép e hazát dicső-
vé és nagygyá akarja tenni; lehet-e ennél egyéb
célja és akarata azon gyűlésnek, melly a, ha
tán nem is teljesen az egész népet, de annak
nagy részét képviselendi.

Mindenütt, hol a nép karolta fel a haza ügyét,
a hazát nagygyá és dicsővé tette.

Ha a nemzeti gyűlésben, továbbá is, mint
eddig, kiváltságos azaz magán érdekek fognának
uralkodni, akkor e nemzet sirjába szállna.

Most, midőn körülünk minden mozog, ne-
künk vagy mozogni, vagy, ha nem mozgunk,
dölni kell. Elöttünk élet és halál van — de jö-
vőnkől kezeskedik azon nép, mellynek egyik
láncszemét a derék nyiregyházi polgártársak
képezik.

E nemzetnek mind bent mind künt ellensé-
gei vannak; de örülünk, elleneink nem népek,
győzelmünk egy pillanatra sem kétséges.

A mező, hol elleneinkkel szembe jövünk, a
nemzeti gyűlés leend. Tehát szükség, hogy a
nép, mellyre e hon üdve bizva van, erejét itt
őszpontosítsa.

Hogy ezen őszpontosítás megtörténhessék,
azon kell munkálni, hogy a nép a képviselők

féltség törvény hibáját, a vele született józan-
sága által helyrehozza, s minden erejét oda ve-
zérleje, hogy az eddig nem képviselt nép a nem-
zeti nagy gyűlésben egy erős compact többség
által képviseltesék, szóval oda kell munkálni,
hogy a nemzeti gyűlés ne csak névben, hanem
valósággal létezzék.

E cél elérésére az eszköz azok kezében van,
kik, mint te, a néppel összeköttetésben vannak, s
annak érdekében eddig is küzdöttek.

Nektek kötelességték a népet felvilágosítani,
a választási jog gyakorlásába bevezetni, s oda
törekedni, hogy a nép által oly képviselők
küldessenek, kik a mostani mozgalmak által fel-
merült eszméknek elhatározott hivei, kik szinte
olly bátrak mint értelmesek legyenek, s ne en-
gedjék magokat sem félelem sem sophismák ál-
tal, — millyeneket gyakor izben volt szeren-
csénk mostanában hallani — visszaretenteni és
elcsábíttatni. Szóval, oly képviselőket küldjenek,
kiknek jelszavok legyenek:

Minden a népért, mindent a nép által.

De kifejlődésünk biztosságára még nem elég,
hogy a népképviselők a nemzeti gyűlésben
többségben legyenek. E többség, ha itt Pesten
közvetlen támasza nem lesz, könnyen össze-
rogyhat. Közvetlen támaszra van tehát szüksége,
mellyre nagy munkája közben támaszkodhassék.

E támasz más nem lehet, mint ha azon közvé-
lemény, melly e képviselőket küldi, itt Pesten
egy erős pártban concentráltatik. E párt leend
az, unly a nép legdrágább kincsét, a képvisel-
letet, őrzeni fogja.

E kettőre van szükségünk. Az elsőnek telje-
sítése azok tiszte, kik, mint te, a néphez közel
állanak. — A másikkal teljesítése pedig a Pes-
ten lakó hazafiaknak tiszte.

Levelem e szavakkal fejezném be: Éljen a
szabadság, egyenlőség és testvériség, de félek,
hogy majd azt hiszik, miként én is, mint mások,
csak azért kiabálom e szavakat, mivel követ-
kezményeket belőlök vonni egyáltalában nem
akarok.

Azért, a mire mindennek előtt szükségünk van,
azt kiáltom:

Éljen honunk teljes függetlensége. Nem kel-
idegen befolyás!

Minden jót kíván polgártársad Szilágyi
Ferencz.

A szabadság első heteit éljük. Nem csoda te-
hát, hogy a szabadság nálunk most még oly
gyöngé virághoz hasonlít, melly a magyarföldön
eddig nem verhetvén gyökeret, minden veszély-
nek van kitéve.

Azért ovatosságot, és éberséget ajánlok.

Az absolutismus oly szörnyeteg, mellyet a
historia tanúsága szerint, soha nem lehetett egy
lépéssel annyira eltíporni, hogy az, átkozott fejét
ismét fel ne emelje. Példa erre Frankhon, ott az
első forradalom kiüzte az absolutismus védőit az
országból, s biztosítva lön-e a szabadság? Koránt-
sem; mert az emigransok a külhatalmakkal szö-
vetkezének hazájok ellen, s azt oly veszedelmes
háboruba keverték, hogy Franciaországnak sor-
sa ezen háboruk jó vagy rosz kimenetelétől füg-
gött; 1848-ban ismét vérét kelle ontania a sza-
badságért.

De erre azt mondandják, hogy mind ezek nagy
időközökben történtek. Hogy az absolutismus rö-

videbb idő lefolyása alatt is képes felüdülni, annak példáját a legközelebbi cseményekből is méríthetni.

Bécsben alkotmányt ígértek a népnek, s már néhány nap múlva nem akarák azt megadni.

Magyarország felelős kormányát nem szándokolták-e életerétől megfosztani?

A martiusi dicső napok csak egy időre némi-
iák el az absolutismus embereit; ezek élnek, még pedig közöttünk barátságot szinelve az új eszmék ránt, de titokban terveket főznek.

Sajnos, hogy e részben a törvényhozás által is gyámolítottak; mert kimondatott, hogy a cancellaria két előadója az alakítandó statustanács tagjává neveztessek, sat.

Az absolutismus emberei legfőképp veszedelmek azért, mert semmit sem gyűlölnék annyira, mint a constitutionalis eszméket; és hogy czéljokat e tekintetben elérjék, bár kivel szívesen csatlakoznak. Innen van az, hogy az anarchia is bennök találja támaszát.

Éberek legyünk és vigyázók!

De térjünk a tárgyra.

Köztdomásu dolog, hogy az orosz czár, ki jelenleg ugy szolván egyedüli képviselője az absolutismusnak Európában, nagy sereget indított meg Austria határszélei felé, azon ürügy alatt, hogy a lengyeleket féken tartsa.

Azonban hírből tudjuk azt is, hogy ő (az orosz czár.) segedelmét felajánlotta az austriai császárnak a jelen mozgalmak elnyomására.

Azt pedig, valljon ezen ajánlat elfogadtatott-e vagy nem, a bécsi kormány által diplomacice nem tudjuk.

Aggodalmunkat növeli azor körülmény is, miszerint a bécsi kormány többnyire a megbukott ministerium tagjaiból állítottak újra össze. És így az nem a közvélemény és nemzet többségének kifolyása.

En tehát indítványozom: Hogy ministeriumunk e tárgyban felvilágosító nyilatkozatát kérje ki a bécsi kormánytól.

Ez vagy megnyugtaland minket, vagy nem. Az első esetben meggyőződünk arról, hogy ő felsége k. királyunk szava, atyai gondoskodásának valóságos nyilatkozványa volt, s nem az aggasztó körülmények kicsikarta ígért. Ellenkező esetben pedig önjereje s hivatala érzetében fogja tudni a magyar nemzet ön maga meghatározni.

Legyünk éberek és figyelmesek!

Éljen a szabadság! Török Sánd.

Egyenlőség, szabadság, testvériség az ügyvédségnek!

Nincs többé paraszt, — minden ember szóval, szavazattal bír a megye gyűlésén, ha nemes, vagy ha nem nemes is, csak tüsse meg a törvényes mértéket, birjon legalább egy próbás arannyal.

Vigyázzunk! nehogy illy táblabirópolitica szövdjék az egyenlőség, szabadság, testvériség közé. Van Bécsben 12 magyar ügyvéd, kik magokat udvari agenseknek szeretik hívogatni, kiknek a régi huzavona világban foglalatosságuk az volt, hogy az ügyes bajos emberek nevében a vidéki ügyvédek véres verejtékével kidolgozott kész munkából egy folyamodást beadtak a magyar királyi udvari cancellariához, — a félnek megírták egy levélben, mikor veszik fel ügyét, — a tárgybeli rendelvényszámát ismét megírták egy levélben, — néha a tartalmát is azon kis különbséggel, hogy sokszor az agens levelében nyer-

tes volt, ki a rendelvényszámát perét veszté. — Igen! mert többnyire az agens maga sem tudta, miben van a dolog, — csak azt felelte vagy írta a félnek, mit futára (sollicitator) jelentett, vagy magától gondolt.

Legbiztosb ajánlólevél volt e zsiros konc elnyerésére a pecsovicspolitici hitvallás.

Próbátétre a kijelölt országgyűlésre szokták leküldeni, s jelentést kívántak tőle az országgyűlésről, a követek hitvallásáról. — Kémek is vannak a világon, és volt divatban a lélekvásárlás is.

Törvényes tudománya volt a vidéki ügyvédeknek, — oda fenn nemes mesterség volt a szépet tevésben szereplés, — kémjászság, — minél több és ildomosb levélírás azon jezsuita elv szerint: „Jobb semmit írni, mint semmit sem írni. (Es ist besser nichts zu schreiben als garnicht zu schreiben.)

Az ügyes bajos felek 50 — 100 forinttal bélelt leveleket szoktak előjáróba felküldözgetni az agenseknek, kikről azt hitték, hogy meg annyiméltóságos urak s rajtok fordul meg az ügy, — pedig ők csak expeditorok voltak, — a rendelvényszámát 1 — 3 forintot a díjtárba lefizették, s ha le nem fizették, a tárgy évekig ott fenn akadt, s a fél várhatott rá, mint a zsidó a messiasra. — De ők nem tartoztak senki szegény fiáért magok zsebéből csak 1 forintot is fizetni; — azért a rendelvényszámát 1 forintot megvárták a féltől, habár előjáróba már a pusztá folyamodásért 25-öt felküldött is. Senkit nem nevezek, tehát senki se vegye magára.

Volt azonban jobb oldaluk is, ők is emberek voltak, még pedig kevés idő alatt gazdag emberek: — hanem a vidéki ügyvédek közt itt ott ellenzékiek is tűntek fel; — közülök ellenzéki nyílt homlokkal nem ismertünk.

Most, miután a pesti forradalom, — mellynek létre hozásában a bécsi agenseknek igen sok érdemük van, mert ők is eszközei voltak az absolutismus irányának, mellynek a forradalmat köszönhetni, — a Cancellaria hegedűjét fűzfára akasztotta és a magyar ministerium Pest-Budán felállított, — azon becsületes jó ügyvédtársaink áthatva a martiusi forradalom és az országgyűlés szentháromságának az egyenlőség, szabadság, testvériségnek szeretetétől, — hirszerint azért zörgetnek a ministeriumnál, hogy nevezné ki őket ministeri agenseknek (miért nem ügyvédeknek?) hogy eképp köztök és mi köztünk pestbudai ügyvédek közt, az ország és kapcsolts részek vidéki összes ügyvédek közt semmi egyedárusság, semmi kiváltság ne legyen, hanem legyen köztünk egyenlőség, szabadság, testvériség akképp, hogy a ministerség előtt forgó ügyekben csak ők járhasanak el, mi ne, — ők a hazának elsőszülöttei legyenek, mi mostoha és másod szülött testvérek legyünk, kik előtt a mi jól testvéreink Évakint az elsőszülöttségne fogva elszedjék a haza atyának áldását. —

Mi pestbudai és az egész országbeli ügyvédek azon hittel s bizalommal viseltetünk a ministerium igazságszeretete iránt, hogy más foglaltatása van az egyenlőségről, szabadságról, testvériségről, semmint a bécsi cancellariánál, akár a helytartó tanácsnál rendszeritlenített agenseket felettünk bármilyen egyedárussággal halálmadárként felruházna, vagy csak akarná is felruházni.

A magyar törvény sem udvari, sem helytartósági agenseket nem ismer, csak ügyvédeket, s

egyiknek sem ad több jogot a másik felett. — A bécsi megbukott zsarnokbureaucratia állította fel Bécs városában is a castokat, — megszabta az ügyvédek számát, s a kiszabott számnál több ügyvédet be nem vévén a számot haladt szellemek gyilkolója volt. Ezen mintára kaptázták Bécsben is az udvari cancellariánál az ügyvédek számát 12-re, — Budán a helytartótanácsnál 6-ra; s hogy névben is megkülönböztessenek a többi ügyvédektől, — agenseknek nevezettek, — szegyenelvén az István nevet, Szepinek, Stefinek hívták őket, pedig az ügyvéd-név elég tiszteletes név, tiszteletesb az agens-névnél.

Dicső forradalmunk és törvényünk árulójának tartanók azt, ki a törvénytelenül becsempészett bármely egyedárusságot tovább is szemét és eszét vesztve gyakorolná, és mivel ma már mindenkinek fizetni kell, az árulóknak megfizetnének apró pénzzel. —

Semmi szemfényvesztés, — tessék a magyarnévtől pártos agens polgártársaknak a küzdterre lépni, egyenlő ügyvédek sorába, — izzadni velünk a babérért, de a dolog könnyebb végéhez, mégis jövedelmezőbbhöz, a ministerekhez adandó folyamodás kiváltságkénti beadásához ne erőködjének ágaskodni.

Le az egyedárussággal! — éljen az egyenlőség, szabadság, testvériség!!! Pest april. 12-én 1848. Pukolay D. saját, — és számos ügyvédek nevében.

Szózat a magyar katonához.

Valóban megfoghatatlan, hogy Magyarország-nak minden statusférfi és törvényhozója egy a haza jövődjét illető fontos korszakban épen a katonát nem veszik kellő figyelembe. A mult század 90-ik évtől fogva majd minden országgyűlés sérelenképpen vette azt, miszerint a magyar ezredek háboru nemléteben is többnyire az országon kívül alkalmaztatván, idegen tiszték parancsa alatt voltak. Legujabb időkben ezen tárgyat szinte izgatták a nélkül, hogy komolyan igyekeztek volna ezen, az osztrák hadseregben lévő minden magyarnak régohajtott czélját valósítani. A haza minden hivatalának ágáiban korszerű reformok történtek, egyedül a magyar katonát nem szabadították fel a hadi burocracia ezen iszonyu, nyomasztó önkényétől, — hazafiak! ilyen sorsu gyermekeket a hazának, kik hivatják titetek külső ellenségtől megóvni, — rendet s bátorságot föntartani — elfeledtetek!!! — Halljátok hát rövideden, hogyan állanak a ti ugynevezett magyar hadi seregeitek. Ez évnek hadi névtára szerint az osztrák hadisereg állapota következő:

5 tábornok, mellyek közt Radetzky-t magyarnak mondják.

26 lovas vezér, mellyek közt Vécsey, Mártonicz és Récsy magyarok, kik a rendes szolgálaton kívül egyedül az örsereg rendállomásain vannak.

100 altábornagy, mellyek közt 5 magyar.

129 vezér-örnag, kik közt 9 magyar, ezekből Petrich meghalt. Haller nem a rendes hadsereg szolgálatában van, e kettőn kívül tehát csak 7 marad.

220 ezredes, 20 magyar, ezek közül csak 11-en vezérlenek magyar ezredeket.

Ezen 38 vezér és ezredesen kívül, az osztrák hadseregben 480-ból az összes 58 lovas és gya-

log seregekben csak 14 alezredes és 26 őrnagy van mint teleptiszt!!!—!!!

Magyarország és Erdélynek 15 gyalogsága van, a 12 székely huszár-ezreddel együtt, ezen kívül 5 várai, mellyben 5 vezér parancsnokoskodik, — ide legalább szükséges:

- 3 fővezér, Budán, Kolozsvár és Temesvárott.
- 5 vezér, mint várparancsnok.
- 6 vezér, mint altábornok.
- 14 vezér, mint vezérőrnagy.
- 27 ezredes.
- 27 alezredes.
- 54 őrnagy.
- 3 teleptiszt, a fővezérek segédtisztciül.

Miből világos, hogyha csupán maguk az osztrák hadseregben szolgáló valamennyi magyar vezérek és teleptisztek töltenék be a magyar ezredeket, a tetteles szolgálóban levő 13 magyar vezérhez 15 ezredes vezérré kellene emelni; emezek helyének betöltésére pedig, minthogy csak 11 tetteles szolgáló ezredes van, 31 teleptisztet, négyet ugyanis vezérré, 27-tet pedig ezredessé, — s miután az egész osztrák hadseregben csak 40 magyar teleptiszt van, ez e szerint még hátra levő 19 teleptisztségre, a 84 alezredes és őrnagyot szükségű magyar- és erdélyországi seregek ellátására 65 gyalog és lovas főnököt tisztint egy fokkal elő kellene léptetni.

De illy egyént 65-öt aligha találtak az egész osztrák hadseregben, egyébiránt, ha nemzeti seregeitek tiszteiről többet akartok tudni, tekintsetek a hadi névtárba, látni fogjátok, hány földi-tek van benne!!! —

Ezenkívül van még az osztrák hadseregben 18 határőr-ezred és 1 csajkás-zászlóalj, melyeknek szinte magyaroknak kellene lenniök. —

Ezeknél van egy altábornok, 4 vezérőrnagy, 8 ezredes és fenedéktiszt, a tiszt kar általán véve honfiakból áll ugyan, do itt ott idegenek is tarkálnak köztük. E szép és dicső hadseregnek azonban semmije sem magyar, csupán nadrágja és frakkujja végén a posztó, ezüst- vagy arany vitézjel (oroz-lánköröm); mert száz éve már, hogy az udvari hadi tanácsnak közvetlen kormányja alatt, saját honában német hadi törvény, német hivatalnokok által, német szellemmel kormányoztatik, és csak alig emlékeznek már arra, hogy ők még mindig a magyar szent korona fiai!!!

És ti ezen hadsereget magyarnak nevezitek??? Ugyan lehet-e olly őrtölt ember, ki azt higye, hogy a magyar közkatona, ki a maga kemény rabszolgai állására vagy erőszakolva, vagy részeg fővel jut, hazája politikai jelen és jövő élete, és jóléte érdekli? Vagy azt gondoljátok, hogy a magyar hadsereg és a 18 határőrezred, — ezen 135,000 ember, (45,000 gyalog, 15,000 lovas, legalább 75, határőr-ezred), Európának ezen első és elvitatlanul legszebb hadnépe, német s egyéb számtalan idegenek parancsnoksága alatt levén, vonakodnék vitézül fegyvert fogni, habár ti volnátok is azok, kik ellen vivni parancsot kapna??? Ti, ország törvényhozói! nincs köztetek katona, ki nektek a sereparancsnok személyes fontosságát meg tudná magyarázni, ki saját tapasztalása után meg tudná mondani, hogy a közkatona csak egy gondolkodás nélküli, s a katonai fegyelemnek föltétlenül engedelmeskedő gép, és hogy az ő lelke egyedül a tiszt? Nem tudjátok-e azt meggondolni, hogy mióta seregeitek fölött idegen vezérek és tisztok parancsnokoskodnak, az osztrák ház nagyrészt a ti országotokból nyéré legvitézebb hőseit, ti pedig nem is álmodhatjátok azt, hogy magyar hadseregek van!!!

A többi seregfajokat és katonai tudományos karokat nem is akarnám említeni. — Nektek nincs vezértelepek, nincs mérnökpartok, nincs hidász, árkász, tűzaknász és ágyus katonátok, nincs egyetlen egy ágyutok, nincs egy szekérfogatotok, s mégis saját hadseregetekről álmodoztok!? És még most következik a legnagyobb bökkenő. Az egész udvari hadi tanácsban, ezen legfőbb katonai hatóságnál, melly 60,000 katonáitoknak törvényadója, kormányzója, élelmezője, fölfegyverzője, szóval, felelősség nélküli korlátlan parancsnoka, — Décsey Lajos segéd tápszertiszten kívül egyetlen egy magyar sincs!!!

Ezen bízhatatlannak látszó, de megczáfoltatlanul igaz tényekben rejlik annak oka, hogy a ti fiatal nemes földieitek ezrei közül, kiket a vitéz hajlam ifjuságuk első éveiben az osztrák hadseregbe vezet, alig birt 14 vezérségre felvergődni, mert az idegen nemzetiség aristocratiája és burcaucra-tiája által ellepett austriai nagy katonaiállodalomban nincs pártfogójuk, nincs szószólójuk!; mert megunván a kényuri zsarnok bánást, és a főbkek általi hátranyomattatás miatt elkeseredvén, több évi jutalmatlan szolgálat után nehéz szívvvel hazavonulnak; mert a magyar már csak azért is, hogy magyar, nehányakat kivéve, előre örökre megfosztatik az előmenetel, a kitüntetés, sőt még az igazságtétel igényétől is, ha az az uralkodó idegen elem érdekével ellenkezik. Kérdezzétek csak földieitektől, hogyan bánnak velük az osztrák hadseregben, mint tisztekkel, ha csak nagy aristocrata nevük nincs.

Majd felelnek rá.

H i r d e t é s e k.

Emich Gusztáv

magyar és külföldi könyvkereskedésében Pesten uri- és kigyó-utca szegletén, a' kir. postahivatalnak átellenben kaphatók:

PESTI IRODALOM.

(MARTIUS 15 — 19. 1848.)

Az eredeti **Választmányi jegyzések** segédforrása mellett, írta Birányi Akos. Ára 10 kr. p. p.

Uj politikai-belletristikai lap!

Folyó april elejétől fogva megjelenik:

REFORM.

Szerkesztők: **Nádaskai** és **Zerffi**.

E lap rövid, csipős modorban tárgyalja közérdekű kérdéseinket; érdekes átnézetét adja a

külföldi mozgalmaknak; szigorú őrszemmel kíséri hazánk' átalakulási életét. Vezérelve: **pártatlan igazság!** Jelszava: **szabadság, egyenlőség, testvérség!**

Megjelenik **csütörtökön és vasárnap**, egyegy iven. — Havonkint legalább két **párisi dívatkép** vagy más **műmelléklettel**.

Előfizetési ára:

Helyben: a folyó évnegyedre 2 ft. 30 kr. a júliustól számítandó fél évre 5 ft. ezüstben.
Vidékre: a folyó évnegyedre 3 ft. a júliustól számítandó fél évre 6 ft. ezüstben.

Előfizethetni.

Helyben **alulírtánál** (uri- és kigyóutca sarkán lévő könyvkereskedésében). Vidéken **minden k. postahivatalnál**.

Pest, april 6. 1848.

Emich Gusztáv, kiadó.

A' CSÁSZÁRI KIRÁLYI

SORGYALOGSÁG'

OKTATÁSI SZABÁLYZATA.

AZ EREDETI NÉMETBŐL

LEFORDITOTTA

GÁL SÁNDOR,

Cs. kir. alhadnagy, az 1. székely 14. Határvéd ezrednél.

1848.

1-ső FÜZET.

Ára 40 kr. p. p.

Megjelenik e lap **minden nap este**. Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**